

RAPPHÖNSPIPA, f. 1. Ett slags pipa, gjord af en syring, hvarmed rapphönans lock härmas.

RAPPHÖNSSLÄGTET, n. def. Slägte af Hönsfåglarna, likt orrslägtet. Dit höra Rapphöns och Vaktel.

RAPPNING, f. 2. 1) Se *Kalkslagning*. — 2) Påslaget kalkbruk.

RAPPORT, rappårrt, m. 3. (fr.) Berättelse, anmälan. — *R-er*, pl. (fam.) Sqvaller.

RAPPORTERA, v. a. 1. 1) Afgifva berättelse om, uppgifva. — 2) (fam.) Sqvallra om något. — 3) *R. till*, hänföra till, härleda ifrån, lämpa på eller till. — *Rapportande*, n. 4.

RAPPORTÖR, rappårrtör, m. 3. 1) En, som afgifver rapport. — 2) (fam.) Sqvallrare, sqvallerbytta.

RÄPPT, adv. (fam.) Se *Flinkt*.

RÄPSAT, räppsatt, m. sing. (t. *Rapps*, *Rüb-saat*) En artförändring af Gottlandsrofvan (*Brassica Napus*); odlas för oljpressning.

RÄPSOD, räppsöd, m. 3. (grek. *Rhapsodós*, egentl. sömmare) Så kallades hos Grekerna de, som sammanfattade till ett ordnad helt de äldre hjeltediktarnes förut strödda sånger och sjungande föredrogo dem. — Äfv. *Rhapsod*.

RÄPSODI, räppsodi, f. 3. 1) Skaldestycke, föredraget af en räpsod. — 2) Benämning på hvarje af böckerna i Homers Iliad eller Odysseé. — 3) Lösryckt stycke af en större dikt. — 4) Skrift af sammanräfsadt innehåll. — Äfv. *Rhapsodi*.

RÄPSODISK, räppsodisk, a. 2. Sammanräfsad, osammanhängande, afbruten. — Äfv. *Rhapsodisk*.

RÄPSODIST, räppsodist, m. 3. Författare, som sammanräfsar både likt och olik. — Äfv. *Rhapsodist*.

RÄR, a. 2. (lat. *Rarus*) 1) Sällsynt, ovanlig. *En r. bok, växt. Ett r-t främmande. Göra sig r.*, sällan helsa på. *Det var något r-t att få se er.* — 2) (pop. o. fam.) Högst förträfflig, ypperlig. *En r. karl. Det är inte för r-t att resa i regnväder.*

RÄRHET, f. 3. (mindre brukl.) Sällsynthet; förträfflighet.

RÄRITET, --ét, f. 3. 1) Sällsynthet. — 2) Sällsynt, ovanlig sak.

RÄS, m. 3. I. (fr. *Race*, af lat. *Radix*) Artförändring af en djurart, beroende af klimatiska förhållanden, stam och lefnadssätt, samt fortplantande sig med ständigt lika egenskaper.

RÄS, n. 3. II. 1) Nedrasande. *R. i en grufva.* — Deraf *Jord-, Sten-, Snöras.* — 2) Nedrasade ämnen. *R-et ifrån själet betäcker en hel åker.* — 3) Yr lek. — Deraf *Ungdomsras.*

RASA, v. n. 1. Betydde ursprungl.: Springa. 1) Häftigt nedfalla, nedstörta. Brukas om jord, snö, stenar, då de i större massa falla ned ifrån en höjd; äfv. om byggnader, som instörta. Äfv. *R. ned.* *Såden r-r*, är så torr, att kornen falla ur axen. — 2) Vara ursinnig. *R. af vrede. R. út*, upphöra att rasa. — *Syn.* *Storma.* — 3) Säges bildligt om vissa ytterst våldsamma naturföreteelser och verkningar. *Hafvet, stormen, vinden r-r.* *En förfärlig orkan r-de. Kriget r-de i flera år. Koleran r-de länge i Petersburg. R. fram*, fara fram med våldsambhet. *R. út*, upphöra med sin våldsambhet, t. ex.: *Stormen har nu r-t ut.* — 4) Leka såsom yra barn, när de tumla om, hoppa och springa efter hvarandra. *Barnen r.* (Fig.) *Ungdomen r-r*, är fallen för yra, stormande nöjen. *R. út*, upphöra att leka

II.

ell. att öfverlåta sig åt yra nöjen, t. ex.: *Den ynglingen har ej r-t ut ännu.*

RASANDE, a. 1. (egentl. part. pres. af *Rasa*) 1) Galen. *En r. hund.* — 2) Ursinnig, ytterst uppbragt. *R. af vrede. Vara splitt r. Blifva r. på någon för en sak. Han blef r. öfver, att jag vågade säga honom det.* (Fam.) *Flyga. fålas r.*, stoja, väsnas, bete sig, som om man vore tokig. *R. efter*, se *Galen efter*. — 3) (fam.) Från förståndet, dåraktig. *Är du alldeles r., som tror den skälmen?* — 4) (fam.) Förvänd, på tok, narraktig. *Nu är det alldeles r. Det var för r.! Det är ej så r., icke så dåligt, icke så oäfvat. Det vore inte så r., rätt bra.* — 5) (fam.) Oriktig. *Taga r. bok. Börja i r. ända.* — *Adv.* (fam.) 1) Förvänd, oriktigt, galet, på tok. *Göra allting r. Det sitter alldeles r. Det går r. till slut.* — 2) I högsta grad, öfvermåtan, utomordentligt. *R. kär. Hon är r. ond på mig. Han har r. mycket penningar.* — *Syn.* Se *Rasande*.

RASBYTTA, f. 1. (fam.) Liten flicka, som gerna vill rasa.

RASERA, v. a. 1. (fr. *Raser*, af lat. *Radere*) 1) I grund nedrifva. *R. en fästning, vallarna kring en stad.* — 2) (artill.) Bestryka. Säges om en kulbana, då hon icke går högre öfver marken än uppställda truppers höjd. — *Raserande*, n. 4. o. *Rasering*, f. 2.

RÄSERI, n. 3. 1) Sjukdomstillstånd hos menniskor och djur, hvilket utmärker sig genom ett vildt ursinne och fiendtlighet emot allt, som omgifver dem. — 2) Ursinnig vrede. *Darra af r.* — *Syn.* Ursinne, Ursinnighet. — 3) (fig.) Säges om våldsamma naturverkningar, o. s. v. *Stormens, hafvets, böljornas r. Krigets r.* — 4) (fig.) Ytterst häftigt begär. *R. att spela.* Man säger äfv. *Spelraseri*.

RÄSFULL, a. 2. Se *Rasig*.

RÄSIBUS, räсібuss, adv. (fr.; fam.) Jemnt af; med ens; helt och hållet.

RÄSIG, a. 2. Fallen för att rasa.

RÄSIGHET, f. 3. Fallenhet för att rasa.

RÄSK, n. sing. I. (fam.) Hvarjehanda afskråde.

RÄSK, n. sing. II. (fr. *Ras*, t. *Rasche*) En sort tunt, kypradt eller glatt ylletyg, som skiljer sig ifrån sars genom starkare appretyr och större bredd; äfv. en sort sidentyg.

RÄSK, a. 2. III. 1) Snabb, hastig. *R. segling. R-t beslut.* — *Syn.* Se *Snabb*. — 2) Frisk. *Frisk och r. Han har blifvit r. nu igen.* — 3) Liflig, kraftig, verksam. *Vara frisk och r. En r. pilt, pojke. En r. karl. R. flicka. Gubben är ännu r. I sin r-aste ungdom.* — *Syn.* *Flink, Rifvande, Qvick, Hurtig, Rapp.* — 4) Modig, käck, beslutsam. *En r. buss, stridsman, krigare. R-t folk.* — *Syn.* Se *Modig, Tapper*.

RÄSKA, v. n. 1. (fam.) *R. ihóp*, se *Hoprafsa*.

RÄSKA, v. n. 1. (fam.) *R. på*, skynda på. — *R. sig*, v. r. Skynda sig.

RÄSKHET, f. 3. 1) Kraft och verksamhet, liflighet, flinkhet, drift. — 2) Mod, tapperhet, käckhet.

RÄSKMAKARE, m. 3. Väfvare, som förfärdigar glatta, ovalkade tyger.

RÄSKMAKARSTOL, m. 2. Väfstol, som raskmakare begagna.

RÄSKT, adv. 1) Snabbt, fermt, flinkt. *Resan gick r.* — 2) Lifligt, verksamt, driftigt. *Arbeta r.* — 3) Modigt, tappert. *R. gå på. Strida r.*

RÄSNING, f. 2. Händelsen, då något rasar.